

PRZEWODNIK DLA PANELISTÓW

PODSTAWOWE INFORMACJE O PANELU OBYWATELSKIM

Panel obywatelski jest formą demokracji deliberacyjnej (łac. *deliberare* „rozważać”; „zastanawiać się” od *libra* „waga”). Innymi słowy, jest to sposób podejmowania ważnych decyzji przez losowo wyłonioną grupę obywateli, która ma za zadanie rozstrzygnięcie danej sprawy biorąc pod uwagę dobro wspólne wszystkich obywateli. Panel obywatelski jest najczęściej wykorzystywany na poziomie miasta. Wtedy losowo wyłoniona grupa mieszkańców powinna odzwierciedlać ogólną populację miasta.

Po zdefiniowaniu tematyki, czy kwestii do rozstrzygnięcia, zaprasza się grupę mieszkańców wyłonioną z uwzględnieniem odpowiednich kryteriów: np. wiek, płeć, miejsce zamieszkania, czy poziom wykształcenia.

Następnie wyposaża się Panelistów i Panelistki w odpowiednią wiedzę oraz pokazuje zróżnicowane stanowiska określonych grup w temacie panelu. Dzięki temu Paneliści i Panelistki mają podstawy merytoryczne do rozstrzygnięcia danego dylematu i/lub wypracowania rekomendacji w temacie panelu.

Role najważniejszych grup są zróżnicowane:

- **Zamawiający** (Miasto Łódź): określa tematykę panelu obywatelskiego
- **Operator** (niezależna organizacja, Instytut Polityk Publicznych): projektuje i przeprowadza panel obywatelski
- **Eksperti**: dostarczają rzetelną wiedzę w sposób możliwie zobiektywizowany, pokazują nie tylko możliwe rozwiązania, ale i ich koszty oraz konsekwencje
- **Interesariusze** (inaczej strony): przedstawiają swoje stanowisko w przedmiocie spotkania
- **Facylitatorzy**: wspierają Panelistów i Panelistki w intensywnej pracy nad zagadnieniami panelu, moderują dyskusje i organizują pracę w grupach, interwenują w sytuacjach problemowych, nie są zaangażowani merytorycznie i pozostają neutralni w temacie panelu
- **Paneliści i Panelistki**: mieszkańcy, którzy wypracowują rekomendacje

Co ważne, panel obywatelski w Polsce jest stosunkowo nową formą konsultacji publicznych i nie został on jeszcze zdefiniowany na gruncie obowiązującego prawa. Powoduje to pewne implikacje, np. brak przyjętych standardów, ograniczenia z przetwarzaniem danych osobowych itp.

ŁÓDZKI PANEL OBYWATELSKI „ZIELEŃ W MIEŚCIE”

Łódzki Panel Obywatelski „Zieleń w mieście” jest realizowany w okresie styczeń 2020 – maj 2020 r. W ramach działań 67 Panelistek i Panelistów (mieszkańców Łodzi) oraz 6 Panelistów i Panelistek rezerwowych (dalej: Paneliści) będą wypracowywać odpowiedzi w następujących obszarach:

1. Jakiego rodzaju zieleni i w jakiej ilości jest warunkiem do dobrego życia w centrum Łodzi?
2. Jak Miasto powinno przeciwdziałać skutkom suszy?
3. Jak Miasto i mieszkańcy mogą wspólnie działać na rzecz poprawy stanu zieleni w mieście?

W ramach tych trzech obszarów Paneliści i Panelistki będą wypracowywać rekomendacje dla Prezydent Miasta Łodzi, które będą stanowić odpowiedzi na następujące pytania:

Jakiego rodzaju zieleni i w jakiej ilości jest warunkiem do dobrego życia w centrum Łodzi?

1. Jaka powinna być struktura zieleni w skali podwórka/ulicy/sąsiedztwa?
2. Jak osiągnąć taką strukturę zieleni w skali podwórka/ulicy/sąsiedztwa mając na uwadze konieczność osiągnięcia kompromisów?

Jak Miasto powinno przeciwdziałać skutkom suszy?

1. Jakie formy edukacji i działania pilotażowe w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy powinny być realizowane w mieście?
2. W jaki sposób miasto powinno wspierać/promować/nagradzać działania mieszkańców i przedsiębiorców w zakresie zapobiegania skutkom suszy?
3. Jakie powinny być zasady kształtowania opłaty za korzystanie z kanalizacji deszczowej przez miasto?

Jak Miasto i mieszkańcy mogą wspólnie działać na rzecz poprawy stanu zieleni w mieście?

1. Jak miasto powinno porozumiewać się z mieszkańcami w zakresie zieleni?
2. Jak sprawić by mieszkańcy czuli się odpowiedzialni za zieleni?
3. Jak tworzyć ogrody społeczne?

CAŁOŚCIOWY PROCES PRAC W RAMACH PANELU JEST NASTĘPUJĄCY:

PODZIAŁ ZADAŃ

w ramach Łódzkiego Panelu Obywatelskiego
„Zieleń w mieście”:

BIURO DS. PARTYCYPACJI
SPOŁECZNEJ WE WSPÓŁPRACY
Z ZESPOŁEM

OPERATOR

PANELIŚCI

KOMITET

SPOTKANIA PANELOWE

Spotkania w ramach Panelu są podzielone na dwie części: edukacyjną i dyskusyjną:

Lp.	Daty spotkań	Charakter spotkania	Tematyka
1	7 marca 2020 r.	część edukacyjna	Jak kształtować zieleni w mieście?
2	21 marca 2020 r.	część edukacyjna	Jak Miasto powinno przeciwdziałać skutkom suszy?
3	4 kwietnia 2020 r.	część edukacyjna	Jak Miasto i mieszkańcy mogą wspólnie działać na rzecz poprawy stanu zieleni w mieście?
4	18 kwietnia 2020 r.	część dyskusyjna	Wszystkie tematy
5	9 maja 2020 r.	część dyskusyjna	

Spotkania edukacyjne są transmitowane na żywo oraz nagrywane. Podczas spotkań dyskusyjnych wykonywane są tylko zdjęcia.

Każde spotkanie trwa ok.7 godzin wraz z przerwą obiadową. W ramach spotkań odbywają się sesje wystąpień wprowadzających, wystąpień eksperckich i wystąpień interesariuszy. Ważną częścią są prace w grupach, sesje pytań i odpowiedzi, czy podsumowania.

Spotkania odbywają się, co do zasady, w godzinach 9.00-16.00 w Dużej Sali Obrad Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104. W przypadku zmian operator poinformuje odpowiednio wcześniej o zmianie.

W ramach spotkań zapewnione są przerwy kawowe i catering wraz z ciepłym posiłkiem. Naczynia i sztucce będą wielorazowego użytku. Można przynieść ze sobą własną butelkę na wodę czy pojemnik na jedzenie, które ewentualnie zostanie po wydarzeniu.

PANELIŚCI I ICH ROLA

Panelistą/Panelistką są mieszkańcy Łodzi, którzy zostali wylosowani do łódzkiego Panelu Obywatelskiego.

PANELIŚCI

**MIESZKAŃCY ŁODZI
POWYŻEJ 15 ROKU ŻYCIA**

67 OSÓB

Paneliści i Panelistki są wyłonieni losowo, z uwzględnieniem cech demograficznych takich jak: płeć, wiek, miejsce zamieszkania i poziom wykształcenia. Jest to pewnego rodzaju „łódź w pigułce”. Ich zadaniem jest wypracowanie rekomendacji dla Prezydenta Miasta Łodzi.

Panelista Rezerwowy ma dokładnie takie same prawa jak Panelista, w tym prawo aktywnego uczestniczenia w dyskusjach, zadawania pytań, itd., a także do wynagrodzenia. Jedyną różnicą jest brak uczestniczenia w głosowaniu. Nie oznacza to braku możliwości uczestniczenia w spotkaniu. Przeciwnie, w przypadku nieobecności Panelisty podczas końcowego głosowania, jest on zastępowany przez Panelistę Rezerwowego.

ZADANIA PANELISTÓW w ramach panelu obywatelskiego są następujące:

1. aktywny udział w spotkaniach: obecność, praca w grupach, zadawanie pytań, dzielenie się swoimi przemyśleniami
2. zapoznawanie się z materiałami merytorycznymi przesyłanymi pomiędzy spotkaniami panelowymi
3. aktywny udział w wypracowaniu rekomendacji

ZASADY WSPÓŁPRACY

1. **Działamy na rzecz dobra wspólnego.**

Naszym zadaniem jest wypracowanie rekomendacji, których realizacja służyć będzie ogółowi mieszkańców i mieszkańek Łodzi.

2. **Wszyscy mamy wpływ na efekt końcowy i jesteśmy za niego odpowiedzialni.**

Sukces panelu zależy od aktywnego udziału wszystkich zaangażowanych w niego osób. Każda z tych osób ma wiedzę, kompetencje i doświadczenie życiowe niezbędne do wypełnienia powierzonej jej roli.

3. **Bazujemy na faktach i wiedzy naukowej.**

Aktywnie poszerzamy swoją wiedzę w zakresie przedmiotu rozważań. Zadajemy pytania, poszukujemy dodatkowych źródeł, zapoznajemy się z dostarczonymi materiałami.

4. **Szukamy różnych punktów widzenia. Dążymy do konsensusu.**

Dogłębnie analizujemy temat szukając różnych opinii i punktów widzenia. Następnie szukamy rozwiązań, które odpowiedzą na potrzeby możliwie szerokiej grupy osób.

5. **Współpracujemy w oparciu o wzajemny szacunek, życzliwość i zaciekawienie.**

Wartości te są podstawą spotkań, rozmów, pracy grupowej i wszelkich interakcji między osobami zaangażowanymi w pracę Panelu.

REGUŁY POSTĘPOWANIA (wspierające realizację zasad i wartości wymienionych wyżej):

1. Dbamy o siebie nawzajem.

Pracując jesteśmy uważni na siebie nawzajem. Pomagamy sobie i wspieramy się w pracy.

2. „3 x 1”

Podczas dyskusji i pracy w podgrupach słuchamy się i pilnujemy porządku wypowiedzi: w jednym czasie, mówi tylko jedna osoba i porusza jeden temat na raz. Facylitatorki dbają o to, by każda z osób miała okazję się wypowiedzieć, a żaden z ważnych tematów nie został pominięty.

3. Efektywnie wykorzystujemy czas.

Jesteśmy punktualni. Koncentrujemy się na celu i trzymamy się tematu.

4. Dbamy o środowisko i otoczenie.

Dyskutując o środowisku jednocześnie o nie dbamy. Staramy się ograniczać ilość zużytych materiałów (w szczególności plastikowych), wybieramy ekologiczne formy transportu, dbamy o otoczenie i miejsce pracy.

WYNAGRODZENIE

1. Każdy Panelista i Panelistka, w tym Panelista Rezerwowi otrzyma wynagrodzenie w wysokości 500 zł brutto.
2. Niezbędnym warunkiem jest obecność na co najmniej 80% czasu na 4 z 5 spotkań.
3. Obecności będą weryfikowane na podstawie list obecności – na początku i na końcu każdego spotkania. Jeżeli musisz wyjść wcześniej, to poinformuj o tym operatora.
4. Z każdym Panelistą/Panelistką jest podpisywana umowa. Wypłata pieniędzy nastąpi po zakończeniu ostatniego spotkania panelowego i weryfikacji obecności (planowo do 15 maja).

WYPRACOWYWANIE REKOMENDACJI

Rekomendacja to propozycje rozwiązań, które stanowią odpowiedź na postawione wcześniej pytania i mogą zostać wdrożone w mieście.

REKOMENDACJE

www.fb.com/lodzki.panel.obywatelski

Zgodnie z deklaracją Prezydent Miasta Łodzi, rekomendacje, które mają poparcie co najmniej 80% Panelistów i Panelistek będą traktowane jako wiążące, czyli Prezydent zobowiązuje się wprowadzić je w życie.

PRACA NAD REKOMENDACJAMI

1. Propozycje rekomendacji może zgłaszać każdy Panelista/Panelistka.
2. Propozycje rekomendacji można zgłaszać już od pierwszego spotkania panelowego.
3. Intensywne prace nad rekomendacjami będą prowadzone podczas 4. i 5. spotkania panelowego (spotkania dyskusyjne).
4. Propozycje rekomendacji mogą zgłaszać także Eksperti i Interesariusze.
5. Jeżeli zgłoszone propozycje rekomendacji będą bardzo podobne, to mogą zostać połączone w jedną propozycję.
6. Głosowanie nad rekomendacjami nastąpi podczas ostatniego spotkania (9 maja), aby proces deliberacyjny był odpowiednio długi. Sposób i forma głosowania zostaną przekazane najpóźniej na początku ostatniego spotkania.
7. Wyniki głosowania ogłasza się po zakończeniu głosowania i podliczeniu głosów.

OGRANICZENIA

Propozycje rekomendacji będą weryfikowane przed końcowym głosowaniem ponieważ muszą być:

1. **zgodne z prawem**
2. **zależne od Miasta Łodzi**, nie mogą odnosić się do propozycji działań, w których Miasto nie ma kompetencji
3. **oszacowane pod względem finansowym** (w przypadku kosztownych propozycji, rekomendacje nie będą odrzucane, ponieważ ich wdrożenie może zostać rozłożone na etapy)

KONTAKT Z OPERATOREM PANELU

We wszystkich sprawach merytorycznych i organizacyjnych można kontaktować się bezpośrednio z operatorem Panelu – Fundacją Instytut Polityk Publicznych.

Kontakt podczas spotkań Panelu

Można kontaktować się z każdym członkiem zespołu Instytutu Polityk Publicznych, którego można rozpoznać po granatowym identyfikatorze.

Kontakt poza spotkaniami Panelu:

Instytut Polityk Publicznych
ul. Kazimierza Wielkiego 18/5
30-074 Kraków

Telefon: +48 793 762 000

E-mail: ipp@ipp.expert

2020